

ANNEX 1. COMPETÈNCIES TRANSVERSALS SEGONS TUNING

Aquest annex proposa una descripció de competències transversals (genèriques) segons Tuning, així com els possibles nivells d'adquisició de cadascuna de les competències.

A1.1. Competències instrumentals

Capacitat d'anàlisi i síntesi

Definició d'anàlisi: estudi de la informació descomponent-la en unitats més petites aïllant els conceptes bàsics.

Definició de síntesi: combinació d'informació per construir un tot des de les petites entitats prèviament analitzades.

No es necessiten nivells de gradació, ja que els problemes que es proposen a cada curs tenen diferents nivells de continguts i dificultat. És el mateix problema el que porta implícita la gradació de la competència.

Capacitat d'organitzar i planificar

Definició: posar ordre en les diferents tasques per realitzar per assolir un objectiu individual, i plasmar aquestes tasques en un eix temporal tenint en compte els recursos i les restriccions existents.

Nivells:

1. Organització i planificació a curt termini (en exercicis setmanals, per exemple).
2. Organització i planificació a mitjà o llarg termini (pràctica quadrimestral o TFC, per exemple).

Coneixements generals bàsics

Definició: capacitat per assolir els objectius fixats en el temari de l'assignatura. Si ens referim a coneixements generals bàsics, és una capacitat que no admet gradació en nivells, ja que aquests coneixements bàsics s'assoleixen o no.

Si volem parlar de nivells va molt directament relacionat amb la puntuació donada clàssicament a les assignatures per nivell de coneixements adquirits (aprobat, notable, excel·lent...).

Coneixements bàsics de la professió

Definició: capacitat per assolir els objectius fixats en el temari de les assignatures més específiques.

Si volem parlar de nivells aniria molt directament relacionat amb la puntuació donada clàssicament a les assignatures per nivell de coneixements adquirits (aprovat, notable, excel·lent...).

Comunicació oral i escrita en la pròpia llengua

Definició: habilitat per exposar, de forma eficaç i correcta, els continguts que es volen transmetre, ja sigui de forma oral o escrita, fent servir la llengua considerada pròpia.

Nivells:

1. Comunicació escrita correcta en estil i format, amb contingut coherent i nivell bàsic de correcció ortogràfica i gramatical. Comunicació oral eficaç i correcta en exposicions amb un públic del seu nivell (per exemple: companys de classe)
2. Comunicació escrita correcta i eficaç, emprant el vocabulari tècnic específic i un bon nivell de correcció ortogràfica i gramatical. Comunicació oral eficaç i correcta en exposicions amb un públics interdisciplinari (per exemple: exposició del TFC)

Coneixements d'una segona llengua

Definició: capacitat per entendre i/o expressar uns continguts en format oral o escrit.

Nivells:

1. Comprensió.
2. Expressió.

Habilitats bàsiques d'ús de l'ordinador

Definició: capacitat d'utilitzar l'ordinador com a eina, suport i ajuda en el desenvolupament de les diferents activitats associades a l'assignatura.

Nivells: van associats a les necessitats concretes de l'assignatura en qüestió:

1. Ús de l'ordinador en un nivell d'ofimàtica.
2. Ús de l'ordinador pel que fa a simulacions o programació.
3. Capacitat per donar suport al nivell anterior.

Habilitats en la gestió de la informació

Definició: disposar de capacitat per utilitzar eines i metodologies apropiades per tractar (consultar, emmagatzemar, classificar...) la informació de manera global i organitzant-la eficaçment.

Nivells:

1. L'alumne sap trobar i consultar adequadament les fonts d'informació proposades pel professorat expert.
2. L'alumne té l'habilitat d'aportar i investigar noves fonts d'informació a banda de les que ha donat el professorat expert igualment útils per al seguiment de la matèria.
3. L'alumne té l'habilitat d'aportar i investigar noves fonts d'informació a banda de les que ha donat el professorat expert que aporten un cert valor afegit a la matèria d'estudi.

Resolució de problemes

Definició: capacitat d'aplicar de forma directa els coneixements teòrics per solucionar un problema.

Es poden definir dos nivells de gradació en funció de la dificultat dels problemes proposats.

Presa de decisions

Definició: capacitat que cal tenir davant d'una elecció d'avaluar les possibles alternatives d'actuació, calcular-ne el resultat o les seves conseqüències previsibles i escollir conscientment i racionalment una de les diverses possibilitats potencials què s'han analitzat.

Nivells:

1. Presa de decisions en entorns petits (per exemple, eines o recursos en exercicis de disseny o pràctiques reduïdes o curtes).
2. Presa de decisions en entorns complexos (per exemple, presa de decisions sobre recursos i eines per utilitzar en el disseny i implantació de pràctiques complexes i també en la planificació i desenvolupament de projectes).

A1.2. Competències interpersonals

Capacitat de crítica i autocrítica

Definició: identificació i justificació dels punts forts i febles d'un contingut realitzat per un mateix o per tercers.

Nivells:

1. Identificació.
2. Justificació.

Capacitat de treball en equip

Definició: capacitat per treballar amb altres persones de forma complementària, coordinada, comunicativa, confiada i compromesa en l'assoliment d'un objectiu comú.

Nivells:

1. Col·laborar amb el grup.
2. Implicació en el treball amb grup. Crear cohesió dins del grup i col·laborar activament en la planificació i la seva organització.
3. Saber liderar el treball en grup. Dinamitzar el treball del grup.

Habilitats interpersonals

Definició: capacitat de relacionar-se tant amb professors com amb companys d'assignatura per tal de dinamitzar i facilitar les diferents activitats associades a l'assignatura així com el treball en equip.

Nivells:

1. La persona té aquesta habilitat de relacionar-se.
2. La persona a més de tenir l'habilitat és capaç d'ajudar i integrar els altres companys per tal que aquests també desenvolupin aquestes habilitats de relació.

Capacitat de treballar en un equip interdisciplinari

Definició: capacitat de treballar amb grups formats per persones procedents de camps o àmbits d'estudi diferent amb l'objectiu d'assolir fites comunes.

Nivells:

1. Tenir la capacitat de col·laborar en un equip interdisciplinari.
2. Tenir la capacitat de coordinar i liderar un equip interdisciplinari.

Capacitat per comunicar-se amb experts d'altres àrees

Definició: estar familiaritzat amb les eines, el llenguatge i la nomenclatura utilitzats per experts en altres àrees per tal de poder definir els objectius d'una determinada tasca.

La capacitat per comunicar-se amb experts d'altres àrees porta a tenir la capacitat de poder treballar en un equip interdisciplinari. Podem considerar aquesta capacitat un primer nivell per assolir la capacitat anterior.

Apreciació de la diversitat i multiculturalitat

Definició: saber apreciar i respectar les diferències culturals i els costums d'altres comunitats amb l'objectiu de poder enriquir el treball comú perquè aquestes diferències no representin un entrebanc, sinó un valor afegit.

Aquesta capacitat és el primer nivell per poder treballar en un context intercultural.

Habilitat per treballar en un context intercultural

Definició: habilitat per poder treballar en un equip multicultural respectant i a la vegada aprofitant els diferents costums de treball.

Aquesta capacitat és el segon nivell de la definida anteriorment.

Compromís ètic

Definició: ser conscient dels valors morals de les diferents activitats portades a terme, així com respectar i saber limitar les seves implicacions morals i socials. Saber reconèixer els límits socials i les implicacions morals dels diferents projectes o treballs respectant l'ètica professional.

A1.3. Competències sistèmiques

Capacitat per aplicar coneixements a la pràctica

Definició: habilitat per aplicar en un treball pràctic, projecte o problema real, els coneixements obtinguts de forma teòrica en la matèria en qüestió.

Nivells:

1. Aplicar a la pràctica els coneixements bàsics sobre l'àrea concreta d'estudi.
2. Aplicar a la pràctica coneixements més amplis sobre l'àrea concreta d'estudi.
3. Aplicar a la pràctica els coneixements sobre l'àrea concreta d'estudi junt amb d'altres de camps relacionats d'una manera eficient.

Habilitats d'investigació

Definició: habilitat per trobar o desenvolupar informació complementària a la subministrada en la matèria que aporti un valor afegit als temes prèviament tractats.

Nivells:

1. Tenir interès i certa habilitat en la recerca o desenvolupament de noves aportacions.
2. Saber arribar a nous resultats i informacions complementàries i de valor afegit a les prèviament tractades per de poder experimentar noves solucions o idees.

Capacitat per aprendre

Definició: capacitat per adquirir i assimilar nous coneixements i informacions per a la seva aplicació.

Nivells:

1. Aprenentatge guiat.
2. Autoaprenentatge.

Capacitat per adaptar-se a noves situacions

Definició: capacitat per a reconduir tots aquells canvis o contratemps que puguin sorgir durant el desenvolupament d'alguna activitat o projecte relacionat amb el desenvolupament de l'assignatura.

Els nivells dependrien de la magnitud de l'activitat o projecte en quant a número de persones implicades, dificultat i durada.

Capacitat per generar noves idees (creativitat)

Definició: capacitat de generar coneixements coherents nous o innovadors (conceptes, continguts, etc.).

Nivells:

1. Idees imprecises, ocurrències.
2. Definir com portar a terme aquestes idees. Poder conceptualitzar. Associació d'idees.

Lideratge

Definició: capacitat de gestionar les habilitats individuals per tenir un grup harmònic, equilibrat i motivat, fomentant la lleialtat i confiança entre els seus membres.

No es necessiten nivells de gradació.

Coneixement de cultures i costums d'altres països.

Habilitat per treballar de forma autònoma

Definició: habilitat per treballar de manera individual o en grup però de forma autònoma al professor. Saber resoldre problemes sense la intervenció directa del personal docent encarregat de la matèria en qüestió.

Nivells:

1. En els diferents treballs pràctics o activitats rarament ha calgut la intervenció del professor en temes bàsics amb la qual cosa s'aconsegueix així un resultat satisfactori.

2. Requereix la intervenció del professor per resoldre temes puntuals, tot i que són temes prèviament tractats.
3. Requereix sovint l'ajuda del professor per consolidar els coneixements bàsics de l'àmbit d'estudi.

Disseny i gestió de projectes

Definició: capacitat per a establir les especificacions i les bases d'un projecte així com la coordinació i planificació dels recursos disponibles per a la seva realització.

Els nivells dependrien de la magnitud del projecte en quant a nombre de persones implicades, dificultat i durada.

Iniciativa i esperit emprenedor

Definició: capacitat per generar noves idees així com saber buscar els recursos i mitjans necessaris per poder portar aquestes noves accions a la pràctica.

Els nivells van en funció de la quantitat de recursos o mitjans que impliqui la nova idea pel que fa al nombre de persones implicades, dificultat i durada.

Preocupació per la qualitat

Definició: vetllar per uns procediments ben definits així com per a la creació d'uns indicadors necessaris que ens permetin avaluar i fer un seguiment del grau de compliment dels nostres objectius.

És una conseqüència de la motivació per millorar que es defineix a continuació.

Els nivells depenen dels recursos disponibles per complir els objectius, així com del nombre de persones implicades, dificultat i durada de les activitats.

Motivació per millorar

Definició: esperit per emprendre noves activitats que complementin les que ja formaven part del desenvolupament de l'assignatura i que li aportin un valor afegit.

Està molt relacionat amb la iniciativa i l'esperit emprenedor, així com la preocupació per la qualitat.

Com en les anteriors, els nivells depenen de la magnitud de l'activitat que s'estigui avaluant.